

kan siges, at Formerne ere iagttagne, og de faa den Pension, de have Ret til efter Loven, er det dog utilbørligt at lade disse Lærerenker, der saa godt som aldrig ere formuende, sidde og sulte paa deres gamle Dage. Og saaledes ere Forholdene mange Steder, det vide vi godt. Jeg er derfor Udvalget taknemmelig for, at det har foranlediget, at dette kommer frem, og jeg paaskønner, at den højtærede Minister ikke har modsat sig, at der arbejdes paa dette Grundlag. Jeg ser godt, at det i saa Henseende foreliggende Forslag ikke kan vedtages, men det er vel ogsaa kun stillet for at gøre det muligt at bringe Sagen frem. Jeg hørte nok, at den ærede Ordfører var i Tvivl om, hvorvidt man kan benytte denne Skala, og jeg erkender Vanskeligheden ved at finde en bedre Skala, det er muligt, at det slet ikke kan lade sig gøre, men vil man Maalet, finder man ogsaa nok Midlerne til at komme Lærerne og Lærerenkerne til Hjælp i deres fortrykte Stilling. Den er navnlig fortrykt for dem, der ere afskedigede fra de meget smaa Embeder, som vi havde saa mange af tidligere, men som jeg nu haaber skulle forsvinde.

Jeg kan ikke undlade endnu en Gang at takke Udvalget for det gode Arbejde, det har gjort. Jeg er overbevist om, at det vil vinde Paaskønnelse rundt om hos alle dem, der skulle have Gavn deraf.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 6te Valgkreds (Ovesen) har spurgt mig om Reglerne for Beregningen af den fremtidige Anciennet for Lærere og Lærerinder ved Pøgeskoler, Vinterskoler og Biskoler. Efter Lovforslaget, hvis Bestemmelser herom ere tiltraadte af det ærede Udvalg, vil al saadan Virksomhed i den offentlige Folkeskole blive medregnet paa de under § 4, 2, a og b angivne Betingelser. Og disse Betingelser ere under a, at Virksomheden har strakt sig over mindst et Aar ved samme Skole eller samme Kommunes Skolevæsen, og under b, at den omfatter mindst 24 ugentlige Timer. Hermed maa saa sammenholdes den i § 4, 4 optagne Regel om, at et halvt Aars Vinterlærertjeneste regnes for et helt Aar. Endvidere gælder for disse Forhold ikke Bestemmelsen i § 4, 2 c om det fyldte 24ende Aar og de 2 Aars Undervisning efter Lærereksamen, inden Ancienneteten begynder at virke. Omvendt medregnes der saa ikke for disse Lærere og Lærerinder ved Pøge-, Vinter- og Biskoler Undervisningen i private Skoler. Angaaende

Motiveringen herfor skal jeg henvise det ærede Medlem til Lovforslagets Motiver.

Det ærede Medlem for Aarhus Amts 4de Valgkreds (J. Nielsen) udtalte som sin Formening, at de eksaminerede Lærerinder maatte have samme Adgang til Ekstrabetaling for Undervisning i Haandgerning som Forskolelærerinderne, og det ærede Medlem spurgte mig om min Stilling dertil, i det hele om Grunden til, at der blev gjort denne Forskel mellem de to Arter af Lærerinder. Der er imidlertid en saadan Forskel, og i den ligger der en naturlig Begrundelse for, at der ydes Forskolelærerinden et Honorar for Haandgerningsarbejde i Hovedskolen. Andenlærerinden er ifølge Skoleloven nemlig ikke særlig knyttet til en enkelt Klasse eller til særlige Fag, hun er derfor forpligtet til at undervise i Haandgerning ogsaa udenfor sin egen Klasse, i ældste Klasse, og uden særligt Vederlag. Og man kan heller ikke sige som det ærede Medlem, at dette Arbejde ligger udenfor den Arbejdstid, hvortil Andenlærerinden er forpligtet. Efter Skolelovens § 11 ligger Undervisning i Gymnastik, kvindelig Haandgerning og Sløjd udenfor det normerede Timetal, men derimod ikke udenfor Lærerindens pligtige Tjeneste. Derimod kan der rejses Tvivl om, hvorvidt Forskolelærerinden er forpligtet til at undervise udenfor Forskolen og i alt Fald til at undervise uden særligt Vederlag. Forskolelærerindens Ansættelse peger direkte kun paa Forskolen, saa at Undervisningen i Hovedskolen maa siges at være hende uvedkommende. Og derfor er der meget, der taler for, at hun ikke er forpligtet til at arbejde i Hovedskolen uden særligt Vederlag. Dette Vederlag indførtes som bekendt ved Skoleloven af 1904. Grunden til, at de to Slags Lærerinder stilles forskelligt, er altsaa den, at den Andenlærerinde, som er ansat ved vedkommende Kommunes Skolevæsen, har Forpligtelse til at undervise udenfor sin egen Klasse, ogsaa i ældste Klasse og efter Skoleloven er forpligtet til at undervise i Haandgerning, medens det er tvivlsomt, om Forskolelærerinden har Pligt til at undervise udenfor sin egen Skole, Forskolen. Anvendes hun i Hovedskolen, har man fundet det rimeligt og indført ved Skoleloven af 1904, at hun herfor faar et særligt Vederlag.

Det ærede Medlem for Fakse (Stauning) var meget misfornøjet med min Udtalelse om, at jeg vilde søge at faa Forskolelærerindernes Timetal nedsat. Han mente, at det vilde forringe Undervisningen og være et Tilbageskridt. Man skulde